KULTUR STYRELSEN

FREDNINGSVÆRDIER

RØDKILDE HØJSKOLE

VORDINGBORG KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	07.02.2011
Besigtiget af:	Simon Harboe
Journalnummer:	2011-7.82.07/390-0001
Kommune:	Vordingborg Kommune
Adresse:	Rødkildevej 42A, 4780 Stege
Betegnelse:	Rødkilde Højskole
Fredningsår:	1982. Udv. 1986
Omfang:	*Hovedbygningen og elevbygningen (1866 af Ludvig Fenger), muren mellem disse samt det ottekantede forsamlingshus (1878 af Povlsen Nørbjerg).*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Rødkilde Højskole ligger på en let skrånende, østvendt grund, med udsigt over den tilhørende park og Stege Nor. Hovedbygningen er en vinkelbygning bestående af hovedfløj, sidefløj og et tårn i vinklen, hvor de to fløje mødes. Hovedbygningen er mod nord bygget sammen med en nyere bygning, mens der på den sydlige gavl findes en havestue. Elevbygningen ligger parallelt med hovedfløjen og er forbundet med sidefløjen via den fredede mur.

Hoved- og Elevbygning er begge i én etage med høj kælder og udnyttet tagetage. Bygningerne står på en sokkel af kampesten og er opført i blank mur af røde teglsten med indlagte, lyse bånd af cement. Bygningerne har heltage af skifer som afsluttes af kamtakkede gavle, mens vinduerne er ældre, storsprossede vinduer. I tagfladerne sidder flere ældre og nyere vinduer samt flere traditionelle, murede skorstene. I elevbygningens tagflade sidder flere brede pultkviste. Muren som forbinder Hovedbygningen med Elevbygningen har en sokkel af kampesten og er opført i røde teglsten. I muren sidder to revledøre.

I det indre har hovedbygningen bevaret en ældre, delvist oprindelig planløsning samt et i stueetagen særdeles velbevaret, historicistisk interiør. Tagetagen er delvist indrettet til beboelse, mens kælderen fungerer som køkken. I Elevbygningen er stueetagen indrettet med kontorer samt en større sal, mens vaskeri og teatersal findes i kælderen. Tag- og loftsetage er indrettet til værelser samt opholdsrum. Elevbygningen er kendetegnet ved traditionelle og nyere overflader.

Det ottekantede forsamlingshus er placeret nord for hovedbygningen og er en enetages bygning i røde teglsten med tag af tagpap. I det ottekantede tag sidder en tagrytter. Mod øst og vest har bygningen to korte indgangspartier. Under bygningen findes en bevaret kælder

med pigsten. Vinduerne er ældre, opsprossede vinduer. I det indre er selve den ottekantede konstruktion ét åbent rum, mens indgangspartierne fungerer som henholdsvis entre samt køkken og toilet.

BYGNINGSHISTORIE

Rødkilde højskole blev grundlagt af folketingsmand og sognerådsformand Frede Bojsen i 1865. Hovedbygning og Elevbygning blev opført i år 1866 af Ludvig Fenger. Hovedbygningen er opført, og fungerer stadig, som forstanderbolig. Muren mellem bygningerne samt det ottekantede forsamlingshus, der var Møns første forsamlingshus, blev opført i år 1878 af Povlsen Nørbjerg.

Oprindeligt var der knyttet landbrug til højskolen og langt op i forrige århundrede holdt højskolen landbrugsfaglige kurser, ligesom der var tilknyttet en gartnerskole og en håndværkerafdeling. I 1936 blev skolen til sygeplejehøjskole. Fra 1981 til 1998 fungerede skolen som naturhøjskole.

I 1998 skiftede skolen koncept og navn til Den Europæiske Teaterhøjskole Rødkilde. Senere er navnet blevet ændret til Teaterhøjskolen Rødkilde. De fredede bygninger blev gennemgribende istandsat fra 2003 til 2005.

KILDER

http://www.rodkilde.dk/

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Rødkilde Højskoles miljømæssige værdier ligger i den høje placering på den skrånende grund med udsigt over parken og Stege Nor. Parkanlægget omkring højskolen har et romantisk tilsnit med små lunde og mindesmærker samt selve Rødkildes udspring, der har givet navn til skolen. Den markante placering, de historicistiske bygninger, der lukker sig omkring den åbne gårdsplads, og den romantiske have, skaber tilsammen et kulturmiljø, hvor arkitektur og landskab spiller formfuldendt sammen.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Rødkilde Højskoles kulturhistoriske værdier knytter sig til Hovedbygningen som et velbevaret eksempel på historicismens arkitektoniske ønske om, gennem genanvendelsen af historiske motiver, at skabe en historisk, nationalt orienteret og

stemningsmættet arkitektur. Stilistisk har især den gotiske arkitektur fungeret som forbillede for højskolen, hvilket ses i de kamtakkede gavle, de blanke mure i røde sten med indlagte bånd af cement, de mange murankre, gavlkvistene samt vinduernes kurvehanksbuede stik med slut- og vederlagssten ligeledes i cement. Hertil kommer indgangen under tårnet, som motivmæssigt fuldfører intentionen om en gendigtet 'gotisk' herregård. Materialeholdningen er i tråd med datidens idealer enkel og nationalt funderet, idet den næsten udelukkende begrænser sig til brugen af røde teglsten, et materiale som kunne hentes fra den danske undergrund.

I Hovedbygningen er tillige bevaret en mængde oprindelige bygningsdele i form af et fuldt paneleret herreværelse samt mange oprindelige gulve, nagelfaste kommoder, døre, dørgreb, gerichter, kaminer og stukkatur. I Elevbygningen findes enkelte ældre døre, brystpaneler samt trælofter bevaret.

Det ottekantede forsamlingshus er opført i samme røde teglsten som Hovedbygningen og vidner om bondestandens behov for et samlingssted til det organiserede foreningsliv. Hertil kommer den pigstensbelagte kælder beregnet til de forsamledes heste, hvilket fortæller om hestens betydning for landbobefolkningens mobilitet i det 19. århundrede.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Arkitektonisk fremtræder Hovedbygning og Elevbygning med sine sluttede former, kampestensfundamenter, blanke mur med murankre samt karakteristiske kamtakker, som et solidt og magtfuldt byggeri. Det grandiose, historisk motivmættede formsprog får bygningerne til at virke større end de er, på grænsen til det monumentale, og de signalerer derved åbenlyst at ville være noget særligt.

I det indre har hovedbygningen i stueetagen bevaret de oprindelige, stærkt stoflige og farvemættede interiører som skaber en tæt, højtidelig og formfuldendt historisk atmosfære. Udtrykket er derfor ikke ulig en middelalderlig herregård og samtidig 'moderne', idet den overskuelige størrelse, menneskelige skala og praktiske planløsning afslører en funktionelt orienteret bygning.

Det ottekantede forsamlingshus er udpræget symmetrisk og har et langt mindre monumentalt formsprog end Hovedbygning og Elevbygning. Detaljeringen ligger i selve murværket med fremskudte hjørnepartier, rundbuede stik over vinduerne og gesims. De markante og særdeles elegante vinduer som er sat parvis, har rundbuede overkarme og er delt i 16 ruder.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I Hovedbygningens, Elevbygningens og murens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den historicistiske arkitekturs formsprog, detaljering og generelle materialeholdning, herunder de røde teglsten, ældre vinduer, vandrette bånd af cement, murankrene, vinduernes fladbuede stik, de kamtakkede gavle og skifertagene.

I Hovedbygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til stueetagens bevarede, oprindelige planløsning og bygningsdetaljer, herunder gulve, paneleringer, kaminer, døre, dørgreb, gerichter, stukkatur og lofter. Hertil kommer den for historicismens interiører, generelle materialeholdning og farvesætning. I Elevbygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede, ældre bygningsdetaljer i form af bræddelofter og brystpaneler.

I det ottekantede forsamlingshus' ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den historicistiske arkitekturs formsprog og generelle materialeholdning, herunder den ottekantede form, tagrytteren, murværkets detaljering, dørene samt vinduessætningen og -udformningen. I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til det åbne rum, trægulvet og loftsrosetten. Hertil kommer kælderen med pigstensbelægning.

ANBEFALINGER

Ingen angivet